

عشقى ھاجەر . . ئۇ و عشقى خولان دىكات بى ئا و سىامند ھادى

ئىم دىقە لى زىر ووو مەركى چىرەكى ھىگرتوو، بىوۋى ھىموو ئىو
كەستانى چىرەك كارىيان لىسەر دىكات، لىم دىقەدا خراونىتوو،
لى خولەندىوۋى دىقەكەدا، ئىمە بى تىواۋى ھىست بىوۋ دىكەين
چىرەكەك دىخولەندىوۋى، چونكى بىر گەلەندىوۋى و بىرەكە و كاراكتەر و
شولەن و كات و وىسەف و دىالەك و فەلتازىيا و گرەچەن و ھىموو لايەندە
ھونەرىيەكەنى چىرەك دىكەوين. لىگە ھىموو ئىوانەشدا، ئىم دىقە بى
چەند وردەكارىيەكى ھونەرىيە لى چىرەك دوور دىكەوتتەو، لىبەر
ئىوۋى ھەندەك جار بىسەر پانتايىدەكدا لى وانىن دىكەتتەو، كە
چىرەك ناتوانەت قىوۋى بىكات. وەك دىزانىن لى چىرەكدا بابەت و
وىسەف و كاراكتەر و شولەنكات بى شىوۋىيەكى ھونەرى وردە و چە كارىيان
لىسەر دىكەت و پانتايىەكى كراۋى لىبەردەم چىرەكنووسدا نىيە بى
گوزارشتەردەن، ھەربىيە چىرەكنووس دىبەت لى كارى گەلەندىوۋى دا مەودا
وانىن و خستەندىوۋى بابەت و كاراكتەرەكەنى لىو پانتايىە
دووربىخاتەو كە دىكەونە قەبى كرانەوۋى و ئاقەيەكى زىاتەرەوۋى لىوۋى
چىرەك دىخوازەت. لىرەدا بى تەنھە مەبەست لى درەژى نىيە، بىكە
مەبەست لى ئىو كرانەوۋى و ئاقە زىرەيە كە دىقەك دىخولەندەت.

لى سەركە دىكەشەوۋى ئىم دىقە بىشەك لى مەركە يادەوۋىيە
ھىگرتوو، بىوۋى گەلەندىوۋىيەك (ئاۋى) بى شىوۋىيەك لى شىوۋەكان
بىگرافىيە خە دىنووسەتتەو، لىگە ئىوۋەشدا بىوۋى وەك مەركە
چىرەك ئامازەمان پەدا (كە زىاتەر دىقەكە بى لاي ئىو لايەندە
دىشەتتەو) ئىم تەكستە لىوۋ دىخات كە وەك يادەوۋىيە لى بىوانىن.
ھەر ئىوۋەشە و دىكات كە نووسەرى ئىم تەكستە كارەكە بى
(گەلەندىوۋى) ناوبەرتە، چونكى ھىموو ئىوۋى لىم تەكستەدايە، لىژەر
ئىو چەمەكدا بى تىواۋى جەگە دىبەتتەو.

(عشقى ھاجەر) لى گەلەندىوۋى كەسى بىكەمەوۋ دىخەتتەوۋ، كە
خە وەك كاراكتەر بىشدارە لى تەكستەكەدا. ھەندەك چىرەكنووس لى
مامەكەردەن لىگە گەلەندىوۋى دا زىرجار دىكەوتتە ھىوۋى، چونكى
جەركەنى ئاۋى ئەدگەرى تايىبەتى خەيان ھەيە و نووسەر دىبەت
ئاگادار بەت چەن مامەكە لىگە گەلەندىوۋى دا دىكات، بىوۋى گەلەندىوۋى

کمی و چنان دگگتتوو و له کوډا وستاو و ئو ماوو ی چند ک دکتوتت نوان ئو و خوښر له لایک و نووسر له لایکی تر وو. گتترووی (عشقی هاجر) کس ی کم می بشداربوو له دقتکدا، هر به ی ئم جرر گتترووی وک گتترووی ه موشتزان ناتوانت به بوونی هکار به ترواوی ووداو و سایکل لژیای کستییکاندا بچتت خواروو و له ه موو شو نکا تکتدا ئاماد بوونی ه بهت.

گتترووی بشداربوو ئووی دیزان و دگتتوو، ئوو ی ک بینویی تی یان ب یان گتتوو. لم دقتدا ئم بهر ئو شوو مام هونریی دکتوین، ک گتتروو بونیادی دنت. کاتک گتترووی کس ی کم و بشداربووی دقتک دست دکتات به گانوو، ئووی دگتتوو ئوو ی ک خی بینویی تی، یان ب یان گتتوو. له شوښی ک شتکمان له درووی ئو لاین به دگتتوو، ئو دتت (من بهو شوو ی وینای دکتم)، بهو پیی ئو یان خیای خی تی به وناکردنی ووداوک یان حاتتکی تایب تی، بهمش به شوو یکی هونریی خی له هتتو قوتار کردوو ک ه نندک چیرکنووس دیکن و ئو پاساو یان بدستوو نداو ک خوښر قایل بکات. له گتتوو شدا وناکردن کانی گتتروو ک وانینی تایب تی خی تی، له وتی هارم نیای دقتک نچوونت دروو، بهکو هاوترب له گتتوو ووداو کانی دیکدا دتت و دبند ترواوکری چیرکک.

ئگر تماشای ئو گرنگی و سراسمیی بکین ک گتتروو له باسکردنی (دخاور) دا دختتوو، جگ له وتی چیرکک بهوی وریف یکی تایب تی خی ه ی، نووسر دیوت دوو دلال تمان لهو کستییوو به درختات. له لایک دیوت گتتوو بهو شوو گانوو یی اووی دقتک خش بکات، بهوی کسکی لهو شوو یی ناسیو، به ی دتوانت بهو جرر چیرکک بگتتوو. له لایکی تریشوو بهو سراسمیی زری بهرامبر شووازی گانوو یی ئو و ژن ه ی تی، دیوت بت ک ئویش خواریار بتوانت وک ئو و ژن چیرکک ی بگتتوو.

ئگرچی ئم گتترووی کس ی کم و دیوت بایگرافیای خی بگتتوو، بهام خی نکردهت سنتار و درووبریشی به پراو، بهکو زرجار حیکای تی باوکی قورساییی کی زیاتری په درت. ئم کس ی کم لهردا نابتت پانوان و به شوو یکی خودبایی ترواوی کش و ووداو کان بهروپشوو ببات، به پچوانوو ئم کستیی زر ناسایی و به ئووی به کمتتک شت بارکرا بت،

چیرککمان ب دگگتتو.

لردا دکرکرت بیرسین: ئم گگروو ددیوالت چیمان ب بگتتو؟ عشقی باوکی، یان بایگرافیای تایبتهی، یان کارساتکانی ناوچیک؟ گنگ دواي خوئندنوی دقک خرا ئو بیار بدین ک سئنتری گاننوو و بابتهی سکرکی لم تکستدا ئو عشقی لئانوان (فق علی) باوکی گگروو و ئو کچ قرجدا دروست دبت ک ناوی هاجریم، بام سکرای ئووی قورساییک زیاتر بو عشق دراو، هست دکین پیوئندیکی پتو لئانوان ئو س لاینددا دروست کراو، ک دبند تواوکری یکتی و ناتوانین ل یکتریان دابین.

ئو باوک گورترین خون و خیالی ب کچککو ددستتو و تا سر ئسقان عاشقی قرجک دبت و دیوالت تواوی ژیانی لگدا بباته سر، بام دوروبری گریی ل دکن و ئو عشق گوریم لئاودین. خکی ناوچیک ک عشقیکی بگردد و گوری ل شوی لئاوبرت، دبت چاوئی چی بکات؟ باوک ب ئووی بیوالت، تئی ئو لئاوبردنی عشق ل هموو دوروبری دکررتو. جگ ل و کارساتانی یی ل دواي یی بسسار ناوچکدا دن، خزانکشی لئو ئازار و کارساتا ژیان دگوزرینن. کچکان ب بانی گو دمرن و کوکانش ب هی بوونی باوککو ک سروشتکی ناتواوی هی، لئو هاوو و دوروبریاندا یسوا دبن. همیش باوک بابتک ب دوروبری، ب ئووی نواکانی پی یسوا بکرین و وک بایک ب دوايانوو بت.

هاجر ل و گوند بزرددکرکرت و ون دبت، باوکی گگروو دواتر هاوسرگیریش دکات و چند مناکیشیان دبت، بام هرگز عشقی هاجرری بیرناچتو و ئو عشق ژ ب ژ ل ناخیدا تشن دکات. ئو ل دواژکانی ژیانیدا ل دروو دمئنتو و نایوالت بتت ژووروو، چونک ماوو دلالتهی همنی و ئارامی دبخت، ل کاتکدا ئو ژیانکی همن و ئارامی نیی و دیوالت ل دروو بت، ک ل ووی دلالتوو ئاماژیم ب ووبوون و بچگگی. ئو ل کاتکی دیاریکراودا دژی و نه شوئندکشی هی تیدا بت، بکو ئو ب خیا ل کات و شوئندکی تردای، بوش ناگای ب و ساتانی ل ووی واقعییو تیدای. هر ئووش و دکات ئم دق ل سرتاوو دیوالت ب دوانی (ناوو/ دروو) دست پی بکات، ک ئم دتوانین سیمای ئو دوو جیهان اف بکین و پی ب و پیوئندیانش برین ک ئو دوو

چمکک بے یکهکوه دکهستتهوه. باوک نایهوت بهته ژوورهوه، لهه بهر نهوهی ده و خهیهی له شونهکی تره، بهه نهوهی خهیهی بزانهت نهوه شونه کویه.

باوک له نهژی بهردومانکهدها ون دههت و کهس نازانهت له کویه، دایک ناسنامهی خهزانهکه لهگهه خهیه دههت، به نهوهی شونهی نهوه خهزانه بهارنهت، بههم ههچنده دهگههته ناسنامهی باوک نادهتهوه. باوک ناسنامهکی لهگهه خهیه بردهوه، چونکه نهوه کهسهکی بهشونه و نایهوت هیه ناسنامهیهک له دوهی خهیه بهه بههته. نهوه ناسنامهکی دههت، به نهوهی وهک ههجهه بهشونه بهت و له لای خهزانهکی به نههده بهسهتهوه.

عهقه ههجهه سات له دوهی سات، گاریگهیههکانی لهسهه ژیهان و جهستهی باوک دادهته، تا نهوهکاتهی تهوهوهی خونهی نهوه جهستهیه دهکات به نهوه، ههربهیه کاتهک بهر بهردومانیه فکهه دهکهوته، له بری خوهن، نهوه بهسهه ستارهیه سهههانهکهدها دهتهته.

* (عهقه ههجهه) - گههانهوهی: ئیدریسههله-سههانهی ۲۰۱۷.